

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 392)

3332 Sayılı Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/489)

T.C.

Başbakanlık

29.9.1988

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md. 07/101-2195/03945

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arz Bakanlar Kurulunca 27.9.1988 tarihinde kararlaştırılan "3332 sayılı Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

İ. Kaya Erdem

Başbakan V.

GEREKÇE

Devlet Yatırım Bankası, 440 ve 441 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanarak eski yıllarda muhtelif faizli tahvil çıkarmış ve bunları çıkarılan yılın yatırım ve finansman programları çerçevesinde iktisadî devlet teşekküllerine ve Sosyal Sigortalar Kurumu, Bağ-Kur, Emekli Sandığı gibi sosyal güvenlik kuruluşlarına satmak suretiyle fon yaratmıştır. İhraç edilen bu tahvillerin faiz oranları, 1982 yılından itibaren her yıl ekonomik konjoktüre göre, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesi hükmüne istinaden Bakanlar Kurulunca tespit edilerek aradaki faiz farkı görev zararı olarak hazinece karşılanmaktadır. Söz konusu tahviller tamamen itfa edilinceye kadar, bu uygulamanın devam etmesi bir zarurettir.

Bununla birlikte, 25.3.1987 tarihli ve 3332 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin; anonim şirket haline dönüştürüldüğü tarihten itibaren Devlet Yatırım Bankası hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinin uygulanmayacağı hükmünü getirmiş bulunması sebebiyle, anılan tahvillere mezkûr Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin tatbiki ni teminen bu tasarı hazırlanmıştır.

Bu suretle, Türkiye İhracat Kredi Bankası A. Ş. Genel Müdürlüğü (Devlet Yatırım Bankası) tarafından çıkarılan tahvillerin faiz oranları dolayısıyla Bankaca ödenecek faiz farkının 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere Hazinece karşılanması imkânı yaratılmış olacaktır.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/489

Karar No. : 110

9.3.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 29.9.1988 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 3.10.1988 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "3332 sayılı Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 28.2.1990 tarihinde yaptığı 32 nci Birleşimde Hükümeti temsilen ilgili Devlet Bakanı Başkanlığında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü temsilcilerinin katılımıyla incelenip, görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde; 440 ve 441 sayılı kanunlara dayanarak Devlet Yatırım Bankasıncı eski yıllarda çıkarılmış olan tahvillerin faiz oranlarının, 1982 yılından itibaren her yıl ekonomik konjonktüre göre, Bakanlar Kurulunca tespit edilerek, aradaki farkın 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesi hükmüne göre görev zararı olarak Hazinece karşılandığı, bu uygulamanın söz konusu tahviller tamamen itfa edilinceye kadar devam etmesinde zaruret olduğu, ancak 25.3.1987 tarihli ve 3332 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinin anonim şirket haline dönüştürüldüğü tarihten itibaren Devlet Yatırım Bankası hakkında uygulanamayacağı hükmünü getirmiş olması sebebiyle, anılan tahvillere mezkûr Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin tatbikini teminen bu tasarının hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde; Devlet Yatırım Bankasının 25.3.1987 tarihli ve 3332 sayılı Kanunla Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'ne dönüştürüldüğü, daha önce Devlet Yatırım Bankası tarafından çıkarılan tahvillerin devirden dolayı Bankanın bilançosuna girdiği, konunun Bankanın, Devlet Yatırım Bankası olarak yaptığı faaliyetlerden doğan zararlarla ilgili olduğu, Devlet Yatırım Bankası tarafından çıkarılan tahvillerin faiz oranları dolayısıyla Bankaca ödenecek faiz farklarının 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere Hazinece karşılanması imkânı sağlanmasının isabetli olacağı dile getirilmiş, tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca uygun bulunarak maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarıya, Komisyonumuzda eklenen yeni Çerçeve 1 inci madde ile 25.3.1987 tarihli ve 3332 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki ilaveler doğrultusunda yeniden düzenlenmiş ve:

— Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. tarafından uygulamaya konulan İhracat Kredi Sigortası Programları 3379 sayılı Kanunla değişik 7379 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu hükümlerinden muaf tutulmuş, ancak Bankanın denetiminin sağlanması ve sigortalıların haklarının korunması için Sigorta Murakabe Kanunu hükümlerine paralel olarak bir teminat gösterme zorunluluğu getirilmiş,

— Ülke ekonomisinde çok büyük bir öneme sahip olan ihracatın desteklenmesi görevini yapan Bankanın ihracata ayırdığı kaynakların aşırı vergi yükümlülükleri, sübvansiyonlar ve enflasyonun aşındırıcı etkisi ile daralmasının önüne geçilmesi gerektiği, bunun yollarından birinin de Bankanın vergi yükümlülüklerinden muaf tutulması olduğu görüşünden hareketle Banka Kurumlar Vergisinden muaf tutulmuş,

— Bankaca yapılacak sigorta, kredi ve garanti işlemleri nedeniyle yüklenilen politik risklerin, prim, faiz ve komisyon gelirleriyle karşılanmayan kısmına ilişkin zararların Hazinece karşılanması ve bu surette Devlet desteği sağlanması hükmü getirilmiştir.

Çerçeve 1 inci madde yeni eklenen madde nedeniyle bağlı Geçici 3 üncü madde ile birlikte Çerçeve 2 nci madde olarak, Yürürlüğe ilişkin 2 nci maddesi 3 üncü madde ve Yürütmeye ilişkin 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarımın başlığı eklenen yeni madde nedeniyle "25.3.1987 Tarihli ve 3332 Sayılı Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Yusuf Bozkurt Özal
Malatya
Sözcü
Reşit Ülker
İstanbul
Mehmet Deliceoğlu
Adıyaman
Ömer Okan Çağlar
Aydın

Fenni İslimiyeli
Balıkesir
İmzada bulunamadı.
Saü Ekinci
Burdur
Ünal Akkaya
Çorum
İsmail Şengün
Denizli

Togay Gemalmaz
Erzurum
Abdulkadir Ateş
Gaziantep
Muhalefet şerhi ekte.
Ülkü Söylemezoğlu
Kahramanmaraş
Alaettin Kurt
Kocaeli

İmzada bulunamadı.
Sümer Oral
Manisa
İmzada bulunamadı.
Birsel Sönmez
Niğde

Başkanvekili
Hazım Kutay
Ankara

Mehmet Ali Bilici
Adana
Nihat Türker
Afyon
Hülmî Ziya Postacı
Aydın
Muh. şerhi ekli.
A. Şamil Kazokoglu
Bolu

Ayhan Uysal
Çanakkale
Muzaffer Arıcı
Denizli
Erdal Kalkan
Edirne

Muhalefet şerhi ekte.
Erol Zeytinoglu
Eskişehir
Birgen Keleş
İzmir
İmzada bulunamadı
Mustafa Şahin
Kayseri
Ali Talip Özdemir
Konya

Mahmut Öztürk
Niğde

Zeki Çeliker
Siirt

MUHALEFET ŞERHİ

1. Önerilen 4 üncü madde itirazlarımıza rağmen İçtüzüğün 37 nci maddesine aykırı olarak müzakere edilmiştir. Çünkü 4 üncü madde Kanun tasarısında yoktur ve üyelere 48 saat önce dağıtılmamıştır.

2. Tasarı haksız kazançları yasallaştıracaktır.

3. Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'ne bu tasarı ile diğer A.Ş.'lerden ve bankalardan farklı imkânlar sağlanmakta ve haksız rekabet yaratmaktadır. Bu nedenle Anayasanın 10 uncu maddesine aykırıdır.

4. Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin Kurumlar Vergisinden muaf tutulması, politik riskler nedeniyle kredi, sigorta ve garanti işlemlerinden doğacak zararların hazinece karşılanması Bütçe Yasası Ticaret Kanunu Bankalar Kanunu ve Anayasaya aykırıdır. Bu yasa tasarısı devleti giderilmesi imkânsız zararlara sokacaktır.

Abdulkadir Ateş
Gaziantep

Erdal Kalkan
Edirne

Hilmi Ziya Postacı
Aydın

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

3332 Sayılı Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

25.3.1987 Tarihli ve 3332 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 25.3.1987 tarihli ve 3332 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 4. — Banka için anonim şirket haline dönüştürüldüğü tarihten itibaren 233 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri, 3182 sayılı Bankalar Kanununun Kalkınma ve Yatırım bankaları ile ilgili olanlar dışındaki hükümleri, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu hükümleri, 237 sayılı Taşıt Kanunu hükümleri, 3379 sayılı Kanunla değiştirilen 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu hükümleri ile kuruluş sırasında 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun anonim şirket kuruluşuna ilişkin hükümleri uygulanmaz.

A) Banka yapacağı sigorta sözleşmeleri dolayısıyla sigortalılarına olan taahhütlerine karşılık olmak üzere, biri sabit, diğeri mütehavvil iki nevi teminat göstermek mecburiyetindedir.

Sabit teminat miktarının tespiti ve gereğinde değiştirilmesi Bankanın bağlı bulunduğu Bakanlığın yetkisindedir.

Banka, son hesap senesi içinde Türkiye'de yapmış olduğu sigortalardan fesih ve iptal edilenlere ait olanlar çıkarıldıktan sonra kalan primler toplamının yüzde beşini de mütehavvil teminat olarak ayırmak zorundadır. Mütehavvil teminat akçelerinin hesabında primlerin müteaddit reasürörler arasında tevzi edilmiş olması dikkate alınmaz.

Sabit ve mütehavvil teminatlar Bankanın kendi bünyesinde tutularak aşağıdaki kıymetlere yatırılmak suretiyle değerlendirilir.

a) Türk lirası olarak nakden tevdiat ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca alım-satım konusu yapılan dövizler.

b) Devlet iç ve dış istikraz tahvilleri, Hazine bonoları, gelir ortaklığı senetleri ile Devletin ihraç edeceği veya Devletin garantisi altında bulunan diğer değerler.

c) Şirketlerin borsada kota edilmiş olan tahvilleri (şu kadar ki; bir şirkete ait tahvil ve hisse senetleri toplamı, teminat akçelerinin yüzde onundan fazlası için karşılık gösterilemez).

d) Türkiye'deki gayrimenkuller, (Şu kadar ki; gayrimenkul olarak gösterilecek teminat karşılıkları teminat akçeleri tutarının yarısını geçemez). Bankalar Kanununun gayrimenkul işlemleri ile ilgili hükümleri uygulanmaz.

B) Banka Kurumlar Vergisinden muaftır.

C) Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin Politik riskler nedeniyle kredi, sigorta ve garanti işlemlerinden doğabilecek zararları Hazinece karşılanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 1. — 25.3.1987 tarihli ve 3332 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3. — Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü (Devlet Yatırım Bankası) tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yıllık yatırım ve finansman programları çerçevesinde ihraç olunan tahvillerin faizleri hakkında, bu tahvillerin itfasına kadar 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesinin uygulanmasına devam olunur.”

MADDE 2. — Bu Kanun 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27.9.1988

<i>T. Özal</i> Başbakan	
Devlet Bak. ve Başbakan Yrd. <i>İ. Kaya Erdem</i>	Devlet Bakanı <i>K. Oksay</i>
Devlet Bakanı <i>A. Tenekeci</i>	Devlet Bakanı <i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı <i>A. Bozer</i>	Devlet Bakanı <i>Y. B. Özal</i>
Devlet Bakanı <i>A. Kahveci</i>	Devlet Bakanı <i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı <i>C. Çiçek</i>	Adalet Bakanı <i>M. Topaç</i>
Millî Savunma Bakanı <i>E. Vuralhan</i>	İçişleri Bakanı <i>M. Kalemli</i>
Dışişleri Bakanı <i>A. M. Yılmaz</i>	Maliye ve Gümrük Bakanı <i>A. K. Alptemoçin</i>
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı <i>H. C. Güzel</i>	Bayındırlık ve İskân Bakanı <i>İ. S. Giray</i>
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı <i>N. Küçük</i>	Ulaştırma Bakanı <i>E. Pakdemirli</i>
Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı <i>H. H. Doğan</i>	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı <i>İ. Aykut</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>Ş. Yürür</i>	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı <i>F. Kurt</i>
	Kültür ve Turizm Bakanı <i>M. T. Tütüz</i>

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Tasarının 1 inci maddesi, bağlı Geçici Madde 3 ile birlikte 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 2 nci maddesi 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

